77. štev. V Ljubljani, sobota 2. aprila 1921. Poštnina plačana v gotovini. IV. leto.

Velja v Ljubljani in po pošti:
celo leto . K 360·—
pol leta . . . „ 180·—
četrt leta . . „ 90·—
za mesec . . „ 30·—

Za inozemstvo:
celo leto . K 480·—
pol leta . . . . „ 240·—
četrt leta . „ 120·—
za mesec . . . „ 40·—

JUGOSLAVIJA

Plačano do
Licijalna knjižnica
Ljubljana

Za Ameriko:
celoletno . . 8 dolar.
polletno . . 4 dolarje
četrtletno . . 2 dolarja

naročniki naj pošiljajo po nakaznici.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica štev. 6/I. Telefon štev. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu štev. 8. Telefon štev. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj. Posamezna številka velja 1·60 K.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži na odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Karlov povratek — italijanski komplot proti Jugoslaviji.

Beograd, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) Vaš dopisnik je imel razgovor z nekim uglednim tukajšnjim diplomatom o prihodu Karla na Madžarsko. Iz razgovora je mogel sklepati, da vlada v beograjskih diplomatičnih krogih mnenje, da je prihod Karla v tesni zvezi s tajnim paktom, ki so ga svoj čas sklenili Madžarska, Italija in Romunija na škodo Jugoslavije. Značilno je, da so romunske čete skoraj v istem času vpadle na naše ozemlje, ko se je Karl povrnil na Madžarsko. Znano je, da je italijansko časopisje od razsula Avstrije pa do danes vedno razpravljala o povratku Karla na prestol in da je paralelno s tem vprašanjem uradna Italija v plombiranih vozovih pošiljala municijo in vsakovrstno orožje Horthyjevim četam na Madžarsko. Ako se temu dejstvu še pristavi, da je romunski general Avarescu imel v obmejnih krajih govore proti Jugoslaviji, obstoji sum, da se je tak pakt proti naši državi faktično sklenil.

Karel na povratku v Švico.

Nikaka vojaška diktatura na Madžarskem. — Karel se vrne preko Avstrije. — Nadaljne podrobnosti.

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) Po današnjih vesteh iz Madžarske je povratek razkralja Karla v Švico samo še vprašanje nekaj ur. V Sobotišču je že pripravljen posebni vlak, s katerim se Karl vrne v Prangins. Vlak bo vozil preko Dunajskega Novega mesta, Dunaja, Solnograda, Inomosta in Buchsa. Od avstrijske strani so se odredile vse varnostne odredbe, da se preprečijo incidenti. Potovanje se uredi tako, da se pelje vlak skozi Dunaj danes ponoči. Južni in zapadni kolodvor, kjer se vlak ustavi, bosta za občinstvo zaprta. Dva angleška štabna častnika bosta spremljala vlak.

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) V tukajšnjih dobro poučenih antantnih krogih so znane nastopne podrobnosti o predzgodovini pustolovščine razkralja Karla: Pri pogajanjih češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša z madžarskim ministrskim predsednikom v Brucku je izjavil dr. Beneš kategorično, da Češkoslovaška nikoli ne bo privolila v povratek razkralja Karla na madžarski prestol in da bi tak povratek za češkoslovaško republiko pomenil casus belli. V teku razgovora pa se je pokazalo, da češkoslovaška vlada ne bi zavzela takega kategorično odklonilnega stališča, ako bi nadvojvoda Josip ali eventuelno nadvojvoda Albrecht, sin nadvojvode Friderika, zasedel madžarski prestol. Prevladalo je mnenje, da bi se v primeru izločitve Karla dalo s Češkoslovaško govoriti glede zasedbe madžarskega prestola po kakem drugem Habsburžanu. Vesti o teh pogajanjih so dospele tudi v Prangins, kjer so se že dalj časa bavili z vprašanjem povratka razkralja Karla na Madžarsko. Zlasti od francoske monarhistične strani so baje vzpodbujali Karla, naj stori odločilen korak. Ko pa je v Prangins dospela vest, da bi bilo mogoče, da zasede kak drug Habsburgovec madžarski prestol, se je sklenilo, storiti nekaj, da se prepreči, da bi kak drug član Habsburške rodbine prehitel Karla. (Glej naš včerajšnji uvodnik! Op. ured.)

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) V tukajšnjih političnih krogih menijo, da se je položaj na Madžarskem omilil. K temu so pripomogli koraki drugih držav, zlasti male antante. Povratek razkralja v Švico pomenja konec te afere.

Dunaj, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) Po sklepu seje narodnega sveta so se vršile konference med državnim kancelarjem dr. Mayrjem in mnogimi voditelji strank ter političnimi osebnostmi glede povratka bivšega cesarja Karla preko avstrijskega ozemlja. Današnji razgovori so se nanašali na čas in progo povratka, kakor tudi na imenovanje onih zaupnikov političnih strank, katerih sopotovanje bi bilo na mestu, da se preprečijo vsakršni dogodljaji.

LDU Budimpešta, 1. aprila. Madžarski korespondenčni urad je bil z uradne strani ponovno pooblaščen h kategorični izjavi, da so vse vesti, ki se razširjajo v svet o vojaški diktaturi, o nemirih v Zapadni Ogrski, ustanovitvi protivlade in o prestopu dela madžarskih čet k razkralju Karlu popolnoma izmišljene in da ne obstoji niti med prebivalstvom niti med armado zapadne Madžarske, niti v kakem drugem delu države kakršnokoli gibanje proti sedanjim izvrševateljem državnih uradov na Madžarskem.

LDU Berlin, 1. aprila. Češkoslovaški poslanik je po naročilu svoje vlade obvestil grofa Sforze, da bi češkoslovaška vlada ne mogla trpeti bivanja bivšega kralja Karla na Madžarskem čez določeni rok in da bi morala v nasprotnem primeru to smatrati kot casus belli. Praška vlada je madžarsko vlado o tem primeru obvestila.

LDU Pariz, 31. marca. Romunski poslanik princ Chica je včeraj posetil zunanje ministrstvo, kjer se je dolgo časa razgovarjal z Berthelotom. Princ Ghica je oficielno naznanil francoski vladi, da bi se romunska vlada vzpostavitvi Habsburžanov kar najenergičneje uprla. Princ je nato odšel k italijanskemu poslaniku, kateremu je istotako sporočil sklep svoje vlade.

LDU Budimpešta, 31. marca. Iz Sobotišča javljajo o prihodu razkralja Karla: Škof grof Mikes je sedel v družbi svojih gostov v svoji hiši, ko se je naenkrat ustavil pred vratmi avtomobil, iz katerega sta izstopila dva gospoda. Eden je bil Tomaž Erdsedy, ki je poslal škofu svojo vizitko in ga prosil, naj pride v predsobo. Tam je zapazil škof razen grofa še drugega vitkega mladega gospoda, ki ga na prvi pogled ni spoznal. Ta je opazil zadrego škofa in je rekel: »Ali me ne poznate?« Šele sedaj ga je škof v svoje največje začudenje spoznal kot razkralja Karla. Dal mu je servirati večerjo, pri kateri je razkralj pripovedoval svoje doživljaje na potu. Škof se je nato podal v sosednjo sobo, kjer je bil minister Vasz, in mu povedal, da je dospel razkralj Karl. Minister mu spočetka kar ni mogel verjeti. Šel je s škofom v sobo, kjer je bil razkralj, kjer mu ga je škof predstavil. Škof je nato dal poklicati okrožnega poveljnika polkovnika Leharja in poslanca Lingauerja. Oba sta bila zelo presenečena, ko sta zvedela, da je prišel bivši kralj. Ta je prosil gospoda, naj mu neprisiljeno razložita ves položaj. Ko je zvedel, da se ministrski predsednik grof Teleki s svojo rodbino nahaja na gradu Ivanov, ki je last grofa Sigraylja, je rekel, naj bi se obvestil grof Teleki, da pride takoj z avtomobilom v Sobotišče. Avtomobil z odposlancem je prišel ob dveh v Ivanov, grof Teleki in grof Sigray sta se takoj odpravila na pot in dospela v Sobotišče ob štirih zjutraj. Razkralj ju je pozval k sebi in se dolgo razgovarjal z njima. Poročilo popisuje nato, kako se je razkralj vozil v Budimpešto, kjer je dve celi uri med štirimi očmi govoril z državnim upraviteljem Hortyjem. Med posvetovanjem so se v predsobi sprejemnega salona zbrali vsi ministri, ki se nahajajo v Budimpešti, ki pa se niso udeležili razgovora. Po razgovoru je sedel razkralj v avtomobil, ne da bi bil poprej govoril še s kom drugim, in se nato odpeljal v Sobotišče nazaj. V mestu je bil popoln mir. Tudi grof Teleki in grof Sigray sta se vrnila v Sobotišče. Grofje Andrassy, Bethlen, in Teleki pridejo najbrže še danes v Budimpešto, minister dr. Gratz pa bo za enkrat ostal še v Sobotišču.

LDU. Dunaj, 31. marca. V svojem poročilu v odseku za zunanje posle o odredbah povodom zadnjih dogodkov na Madžarskem je naznanil zvezni kancelar dr. Mayr, da se namerava iztirati grof Thomas Erdödy. Naznanjen bo poleg tega državnemu pravdništvu zaradi suma veleizdaje.

LDU. Dunaj, 1. aprila. Listi sklepajo po došlih poročilih splošno, da se bo pustolovščina razkralja Karla prav kmalu mirno končala. Na ta izid je odločno vplival nastop velike in male antante, pa tudi razumno in razsodno zadržanje madžarskega prebivalstva, ki želi, da bi se dežela obvarovala nemirov. Z odkritosrčnim zadovoljstvom se poudarja tudi vzorna politična disciplina, katero je v teh razburjenih dneh pokazalo avstrijsko prebivalstvo.

LDU. Beograd, 31. marca. Presbiro poroča z Dunaja: Tu se veruje, da se je Karl vrnil v Budimpešto v sporazumu z madžarskimi odgovornimi krogi. »Reichspost« pravi v uvodniku, da je po madžarski ustavi dosmrtni kralj oni, ki je bil venčan s krono sv. Štefana. Ker Karl ni abdiciral, se smatra, da je on edini zakoniti madžarski kralj. Madžarska danes ni republika, ona je kraljevina. V odsotnosti kralja vrši vso oblast Horthy.

LDU. Beograd, 31. marca. Presbiro poroča z Dunaja: »Tagblatt« ocenjuje prihod Karla v Budimpešto kot neuspeh. Poudarja, da se bo tudi Italija protivila vsaki restavraciji monarhije na Dunaju. Politični faktorji v Češkoslovaški in Jugoslaviji se tudi pripravljajo na vse eventualnosti

KAREL — ŠVICARSKI UJETNIK.

LDU Bern, 1. aprila. Kakor poroča »Neue Züricher Zeitung«, se bivšemu cesarju Karlu dovoli začasen povratek v Švico, in sicer iz političnih motivov, češ da bi se na ta način ščitil mir v Evropi. Preden se Švica končnoveljavno odloči, bo uvedena zoper Karla preiskava, kako je zapustil švicarska tla. Ako ostane Karel na švicarskem ozemlju, se bo ukrenilo potrebno, da bo dobro zastražen.

FRANCIJA PROTI KARLU.

LDU Beograd, 1. aprila. Presbiro poroča iz Pariza: Ministrski predsednik Briand je poslal vsem zastopnikom Francije v inozemstvu okrožnico, v kateri izjavlja, da popolnoma odobrava korak, ki so ga zavezniški zastopniki napravili v Budimpešti, ko so izjavili madžarski vladi, da antanta noče, da bi se Habsburgovci povrnili na madžarski prestol.

OBISKI.

Beograd, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) Danes dopoldne je posetil predsednika vlade Pašića češkoslovaški poslanik Kalina ter se z njim razgovarjal o skupnih korakih Češkoslovaške in Jugoslavije proti poizkusu restavracije Habsburžanov na Madžarskem. Govori se, da se bo z ozirom na puč razkralja zopet ventiliralo vprašanje koridorja med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Pašića sta obiskala tudi angleški in francoski poslanik.

KAJ PA TO POMENI?

Beograd, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) Danes popoldne je minister vojne in mornarice general Branko Jovanović imel dolgo konferenco z ministrskim predsednikom Pašićem. Ta konferenca se spravlja v zvezo z dogodki na Madžarskem.

Pošljite naročnino!

Inteligenca in politika.

Stojimo neposredno pred občinskimi volitvami.

In neposredno stojimo pred vprašanjem, kako stališče bo zavzela in kako se bo pri teh volitvah uveljavila naša inteligenca.

Naši inteligenci se danes mnogo očita. Neupravičeno, še več pa upravičeno. — Če kdo posluša glasove s skrajne desnice, bo prišel do prepričanja, da se je vrgla inteligenca popolnoma v naročje socijalizma in socijalistov — če pa kdo veruje glasovom levice, bo pa trdil, da je inteligenca zgubljena za vsak napredek in da se je popolnoma podala kapitalizmu.

Eno in drugo se očita danes posebno mlajši inteligenci — akademski mladini in dostavlja se z obeh strani — desnice in levice — da je omladina brez ciljev (dr. Tavčar), destruktivna — da je v svojem radikalizmu nedosledna in da je le lažinapredna. Da se ogiblje vsakega resnega dela in se izgovarja pri tem na propalost političnih strank.

Glede resnične nedelavnosti naše inteligence moramo reči samo eno: istega greha je deležen pretežni del našega naroda. Glede njenega izgovora ji pa moramo priznati: v naših starih političnih strankah je toliko zastarelega, toliko osebnosti, toliko klikarstva in toliko »porodic«, da odbija inteligenco od javnega dela. Kriuka »državnotvornosti« in »boja za ideali« je za res globoke inteligente prepleh, ka, da ne bi pod njo zagledali realnih tal sebičnosti.

In vendar! Hvaliti in pripoznati tega zadržanja ne smemo. Ali naj ostane delo med ljudstvom, ustvarjanje razmer in odločevanje v našem javnem življenju v rokah politikov-koristolovcev?

Ne! Prava naloga inteligence, inteligenčne naše omladine je pozitivna. »Ustvarjati« mora biti njeno geslo, boj zastarelemu in osebno-strankarski sebičnosti njeno vztrajno delo, njen cilj; privesti naše ljudstvo k pravilnemu razumevanju narodosti in našega narodnega ujedinjenja.

Spodbiti mora tla očitkom nedelavnosti, spodbiti tla umetni razliki med ljudstvom in inteligenco, spodbiti tla frazam, ki hočejo pred forum javnosti postaviti inteligenco kot poseben razred, razred trotov, ki pušča usodo naroda v rokah demagogov in koristolovcev.

Naša inteligenca je izšla, izhaja in se stalno dopolnjuje iz naroda. Njena naloga je, da s poštenim, treznim in nesebičnim delom dokaže, da se v resnici zaveda svojih dolžnosti, da čuti z ljudstvom, da je pionir narodnega in socialnega napredka.

Potem bo ljudstvo verovalo vanjo in jo dvignilo s svojimi žuljavimi rokami.

Občinske volitve so neposredno pred nami.

Ustavotvorni odsek.

Beograd, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) Danes ob desetih dopoldne je predsednik dr. Ninčič otvoril 41. sejo ustavnega odbora. Razpravljalo se je o členu 42, ki pravi, da je narodna skupščina sestavljena iz poslancev, ki jih voli narod v splošnem, enakem, neposrednem in tajnem glasovanju. Več govornikov je govorilo proti temu členu, ki pa je bil končno sprejet. Sledila je razprava o členu, ki govori o pomorskem pravu. Člen je bil sprejet soglasno. Nadalje se je razpravljalo o členu 13, ki govori o pravici delavcev do organizacij. Ta člen se glasi: »Pravica delavcev do organizacij se bo določila s posebnim zakonom.« (Aha! Op. ured.) Člen je bil sprejet. Na koncu seje so razpravljali o vojnih sodiščih (člen 81.) Člen je bil sprejet po predlogu vlade. Razprava o 3. poglavju gospodarsko-ekonomskih odredb se je odgodila na jutri ob devetih dopoldne.

SHOD ZAUPNIKOV NSS.

Sinoči se je vršilo v Ljubljani v dvorani hotela Ilirija zborovanje zaupnikov Narodne socijalistične stranke. Na dnevnem redu je bila postavitev kandidatne liste za mesto Ljubljana. Zborovanje je bilo jako številno obiskano in je vladalo o vprašanju kandidatov, kot o ostalih vprašanjih glede postopanja pri občinskih volitvah popolno soglasje.

IZJEMNO STANJE V ANGLIJI.

LDU London, 31. marca. Objavljena naredba, s katero se je nad državo razglasilo izjemno stanje vsled premogovne krize in vsled tega, ker so delavske strokovne organizacije zagrozile s splošno stavko. (Povsod ista taktika. Op. ured.)

London, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) Premogokopni delavci vztrajajo pri svojem sklepu, da stavkajo. Železniški in transportni delavci so izrekli svojo solidarnost z njimi.

NEMIRI NA IRSKEM.

LDU Cork, 1. aprila. Civilne osebe so napadle policijski urad v Rosscarberiju. Ubitih je bilo pet policijskih uradnikov in 14 ranjenih.

FRANCIJA PRED BANKROTOM.

LDU Pariz, 1. aprila. (Brezžično.) »Echo de Paris« doznava iz Newyorka: Poset Vivianija zasleduje namen, doseči za Francijo financialno pomoč, da se država odtegne bankrotu.

KOMUNISTIČEN PUČ V NEMČIJI UDUŠEN.

LDU Berlin, 1. prila. Iz Srednje Nemčije prihajajo poročila, da se mir potrjuje.

DELAVNA KRIZA V ANGLIJI.

LDU London, 31. marca. Z malimi izjemami je prepovedan izvoz premoga in koksa.

KONFERENCA NASLEDSTVENIH DRŽAV.

LDU Rim, 1. aprila. (Brezžično.) Zastopniki češkoslovaške republike za konferenco nasledstvenih držav so dospeli semkaj. Konferenca se bo vršila pod predsedstvom Imperialija.

MONARHISTIČNA ZAROTA NA ŠPANSKEM.

LDU London, 31. marca. (Brezžično.) V Lizboni je bila odkrita nova monarhistična zarota. Mnogo monarhistov, med njimi tudi grof Bertendes, ki je bil za časa monarhije ministrski predsednik, je bil aretiran.

ROMUNSKA SE JE OPRAVIČILA.

Beograd, 1. aprila. (Izvirno poročilo.) Romunski poslanik Emandi je pri svojem obisku pri ministrskem predsedniku Pašiću temu naznanil, da obžaluje romunska vlada, da so romunske čete prekoračile našo mejo. S tem je ta spor poravnan.

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

1. aprila.

Valute in devize.

Dunaj: dolarji 690—694, marke 1110 do 1116, funti 2700—2720, franc. franki 4825—4865, lire 2805—2825, dinarji 1880 do 1900, poljske marke 85.75—87.75, švic. franki 119—119.50, češke krone 909.50 do 915.50, funti 214—216.

Praga: marke 120.25, švic. franki 1308.50, lire 303, franc. franki 525.50, funti 296, dolarji 73.50, dinarji 197, avstrijske krone 10.45, poljske marke 7.50.

Curih: Berlin 9.20, Newyork 577, London 22.61, Pariz 40.30, Milan 23.50, Praga 7.70, Budimpešta 1.75, Zagreb 4.05, Varšava 0.70, Dunaj 1.45, avstrijske krone 0.93.

Efekti.

Zagreb: Banka za Primorje 930 do 940, Jadranska 1950—2025, Jugoslovanska 575—590, Ljubljanska kreditna 940 do 950, Praštedionica 11.100—11,200, Riječka pučka 438—440.

K grški ofenzivi v mali Aziji.

V Mali Aziji se vrši nova vojna. Grki so nenadoma napadli turško vojsko, ali boljše vojsko kemalistov in jo nagnali v beg. Sicer govore zadnja turška poročila o turških zmagah, toda ker vemo iz skušenj zadnje dobe, da se turške zmage le prepogostem spremene v poraze, jim menda zaenkrat še ne bomo verjeli.

Da je Grčija nenadoma začela novo ofenzivo zoper kemaliste, zato je pač glavni vzrok v strahu pred revizijo sevreške mirovne pogodbe. Ta revizija je postajala verjetna, odkar se je antanta hotela z lepa sprijazniti z vlado kemalistov v Angori, ki je hotela mešati antantine načrte v Orijentu. Bilo jo je tedaj treba razorožiti ali z lepa ali z grda. Za prvo alternativo se je odločila antanta, ker je bila videti cenejša, saj se je imela izvršiti na račun — Grčije. To pa je bilo v Parizu in Londonu tem hitreje sklenjeno, ker so hoteli krati pokazati Grčiji težo svoje pesti, kajti da si je Grčija vnovič izbrala germanofilskega Konstantina za kralja, zato ne bo dobila ori antanti tako kmalu odveze.

Kralj Konstantin je hotel sedaj pobiti dve muhi na en mah. Z zmago nad kemalisti je nameraval pokazati velesilam, da so Turki tako slabi, da jih uženejo že sami Grki in da tedaj nanje ni treba imeti ozirov. Hkrati je hotel z zmagovito vojno dejanjsko zasigurati posest Smirne in Tracije in napram venizelistom svojim neizprosnim nasprotnikom, rešiti sloves patrijotične zasluge, kajti ako naj bo njegova oseba kriva občutne državne izgube, je to slabo priporočilo za utrditev ne posebno močne dinastične reputacije.

Kako se bodo ti načrti obnesli, bo pokazala že bližnja bodočnost. Nas danes pri tej zadevi zanima druga stran. Ako se Grčija obdrži in celo utrdi na vzhodnih obalah Egeiskega morja in do Marmari, je s tem storjen važen korak k uresničenju grških sanj o obnovitvi Bizantinskega cesarstva. Ne smemo pozabiti, da je stoletna zgodovina grškega narodnega preporoda začela pod tem geslom; uspehi Venizelosa ob zaključku svetovne vojne so kazali, da se Grčija res bliža onemu trenutku, ko bode v Carigradu kakor nekdaj zagospodovala moč Helenov.

Mi, ki računamo na prenovljenje Rusije, smo posredno zainteresirani na tem vprašanju. Rusija bo prej ali slej tudi hotela vresničiti svoj stari sen in priti v posest carigrajskih ožin. Za njo in za nas, ki se štejemo k njenim bodočim zaveznikom, ni vseeno, v čegavih rokah se nahaja ozemlje ob teh ožinah. S te perspektive nam je motriti pričujočo vojno.

—★—

Pomladanski prazniki.

Praga, 28. marca 1921.

Na poseben način slavimo letos po republiki velikonočne praznike. Predsednica Češkoslovaškega Rdečega Križa dr. Alice Masarykova je izdala proglas, da naj bi za tri dni utihnile strankarske strasti in naj bi se ves narod zedinil v delu za Rdeči Križ. Organi strank objavljajo na prvih straneh članke in poztve šefov strank, ki poziva na delo za Rdeči Križ. »Narodni Listi« so prinesli na prvi strani poesimile od Masaryka začrtanega programa. Velikonočne številke časopisov govore ob spominu na vstajenje o vstajenju ljudstva, opozarjajoč, da je Rdeči Križ postavil svoje delo za fizičen preporod naroda. Pa ne sama za fizičen preporod dela Češkoslovaški Rdeči Križ, temveč tudi in v odločilni meri za vzgojo po nravni strani Tako recimo je Socijalni odsek ČsRK skrbel za žene in otroke tujih izseljencev, posvečal pozornost izseljevanju Slovakov v Ameriko, zbiral jih po taborih in jih varoval pred neodgovornimi agenti. Skrbi za počitniško oskrbo otrok itd. Glavno pozornost posveča Rdeči Križ zdravstvenim razmeram, bije boj proti jetiki po Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji. Skrbi za prehranjevanje slabotnih otrok. Preskrbuje bolnicam perilo, podpira in organizira humane zavode širom države. Podpora takšnim zavodom znaša v preteklem letu 55 milijonov ČK. Rdeči Križ pa organizuje tudi vire dohodkov po vseh zapadnih državah in po Ameriki. Tekom leta 1919. je dospelo v Prago 183 vagonov obleke, perila, zdravil itd. Darovi znašajo 300 milijonov.

Uradništvo in nastavljenci Rdečega Križa se poučujejo v zanalašč ustanovljenem socijološkem seminarju. Delo za preporod je postavljeno na znanstveno podlago.

Prezidentovo zdravstveno stanje je vsaki dan boljše in je pričakovati, da hitro okreva. In zdravja mu bo veliko potreba, kajti pomladansko zasedanje skupščine najbrže ne bo tako idilično kot je bilo jesensko. Med socijalističnimi strankami se šepeče nekaj o skupnem nastopanju, bloku, proti kateremu bi nastopil agrarni blok obeh narodov. Od dogodka v tej smeri je odvisno držanje današnje skupščine. Vedno glasnejši so glasovi, ki govore o novih volitvah, ki naj bi omogočile delavno večino. Toda pri današnjem razpoloženju strank in posameznikov se zde volitve precej mrtvo sredstvo za ustanavljanje delavske večine. Pogoje za skupno delo bo treba iskati v prezidentovem duhu, tam je rešitev, nikjer drugje.

Č—y.

—★—

Spor bank s svojim uradništvom.

Z ozirom na netočna poročila, katera so prinesli nekateri ljubljanski listi glede spora med bankami in njihovim uradništvom, ugotavljamo:

Dne 14. marca l. 1919. se je sklenil med upravami vseh denarnih zavodov v Ljubljani in uradniško organizacijo sporazum glede ureditve medsebojnih odnošajev. V tem sporazumu se je obojestransko določil 6urni nepretrgani delavni čas. Ta sporazum so podpisali zastopniki uprav vseh ljubljanskih denarnih zavodov, izvzemši Mestne hranilnice ljubljanske kot občinskega zavoda. Že nekaj mesecev potem sporazumu je hotela Jadranska banka to medsebojno določitev razveljaviti. Takratni odbor je izjemoma dovolil dvojno frekvenco. Lansko leto je organizacija glede delavnega časa šla upravam precej na roko. Ko pa je zasedel poverjeništvo za socijalno skrbstvo nov mož, so se čutile banke na varnem in so hotele letos 6urni delavnik brez sporazuma z organizacijo razveljaviti in ga spremeniti v 7urnik. Dne 23. marca dobila je organizacija obvestilo, da je sindikat sklenil 7urnik proti 10% povišku plač. Uprave se sklicujejo na to, da v šestih urah ni mogoče dela dovršiti in da zahteva obzir na korist države pomnoženo uradovanje. Odbor organizacije je dne 25. marca odgovoril na ta dopis uprav, da te kršitve sporazuma z dne 14. marca ne priznava. Ugotovilo se je po izpovedbi uradništva samega, da se da dnevno delo v 6 urah popolnoma izvršiti. Ako se po nekaterih bankah dela čez ta čas, se nadure le izrabljajo. Uradništvo se je soglasno izjavilo, da je radevolje pripravljeno **delati 7 ur in tudi več na dan, ako zahteva to korist države, toda le pod pogojem, da v enaki meri sorazmerno žrtvujejo za korist države tudi same.** To se je upravam tudi sporočilo. Neresnica je torej, da bi uradništvo ne hotelo delati več kakor šest ur na dan.

Da se upravam ljubljanskih bank ne gre za 7urni delavnik, ampak le za to, da se razbije organizacija uradništva denarnih zvodov, dokazuje način kako so uprave postopale. Svoj sklep o 7urnem delavniku so uradništvu sporočile preko sporazuma z odborom organizacije in so citirale uradništvu posamezno in deljeno pred posebno komisijo, katera je uradništvo z neresničnimi podatki pripravljala in prisilila, da so se izjavili za 7urni delavnik. Tako se je pri Kreditnem zavodu, kjer so se vsi uradniki solidarno izrekli proti 7urnemu delavniku vsled tega dobili odpustnice, sporočilo, da so se pri Jadranski in Kreditni banki vsi uradniki izrekli za 7urnik, kar ni bila resnica. S takimi in enakimi zvijačami in lažmi so uprave pridobile na svojo stran 163 uslužbencev, dočim se je okoli 130 uslužbencev odločno izreklo proti kršitvi pogodbe, sklenjene z organizacijo. Pa tudi med temi 163 uradniki so se podpisi izvršili z odločnim protestom z ozirom na represalije, katere so uprave izvršile nad uradništvom. Vse to dokazuje nepošteno, neznačajno postopanje uprav bank.

Da so se upale uprave nastopiti proti svojemu uradništvu s takim terorizmom, se da tolmačiti edino s tem, da je, kar je splošno znano, na strani uprav oddelek za socialno skrbstvo.

Ves ta spor med bankami Slovenije in njihovim uradništvom je najkrasnejša slika, kako se razumeva veljavnost sklenjenih pogodb in dogovorov pod režimom gotove stranke. Uradništvo naj si to zapomni za bodoče volitve. Pomisli pa naj tudi na posledice, katere bodo zanj nastale, ako se upravam posreči njihov neznačajni namen ugonobiti stanovsko organizacijo.

Beležke.

Razredni boj.

Po ljubljanskih strehah čivkajo vrabci novo marseljezo razrednega boja, ki jo je uglasbil komponist »Jadranski«.

Pravijo, da se pod tem psevdonimom skriva pokojni sodrug Tone Kristan.

Za kompozicijo je določila baje Jadranska banka honorar 24 milijonov kron.

Natančnejše vesti bo pa prinesel menda v kratkem »Naprej«, ki ga te dni frizirajo za oficijelno glasilo prijateljskega konzorcija Jadranske banke in pa socijalno-demokratskih delavskih organizacij.

VSI NA DELO ZA »JUGOSLOVENSKO MATICO«!

Razna poročila.

Spor med Romunsko in Jugoslavijo se je poravnal mirnim potom. V ta namen je obiskal romunski poslanik Pašića v Beogradu ter mu izrekel v imenu romunske vlade obžalovanje, ker je romunsko vojaštvo brez vednosti vlade prekoračilo našo mejo v Banatu. Storjena krivica se popravi.

Konferenca Pašića z italijanskim poslanikom. Ministrski predsednik Pašič je danes dolgo konferiral z italijanskim poslanikom grofom Manzonijem. V poučenih krogih se govori, da vlada med Italijo, Češkoslovaško in našo kraljevino popolna soglasnost proti povratku kralja Habsburga. Vlada je včeraj poslala posebno noto zaveznikom o tem, kaj misli o Karlovem povratku. Dokler ne pride odgovor, se bodo sporazumele države male antante. Včeraj je tudi romunski poslanik posetil g. Pašića in izrekel nado, da se bodo obmejni spori hitrò poravnali. Naše čete so dobile nalog, da preprečijo vsak prehod romunskih vojakov na naše ozemlje. Kar se tiče prihoda razkralja Karla, je romunski poslanik izrazil svoje mnenje, da bo ententa znala izvesti svoje stališče proti Madžarom.

Agrarna reforma. 31. t. m. je bila seja ožjega ustavnega odseka, na kateri so pretresali člen ustave o agrarni reformi. Ta člen je redigiran tako, da se ukinejo fevdalna razmerja. Čivčije in kmetj postanejo lastniki zemlje. Po posebnih zakonih se bo plačala odškodnina onim, ki so po agrarni reformi oškodovani.

★

Amerika se ne **bo odrekla vplivu v Evropi.** Francoska vlada še ni prejela nobene note iz Amerike. Neka brzojavka javlja, da je washingtonska vlada izjavila, da zavezniškim vladam ni poslala nobene note. Vendar krožijo glasovi, da ministrstvo pripravlja diplomatsko noto, ki bo nekak odgovor na poslednjo angleško noto, katera se tiče mednarodnih mandatov. V noti se bo izjavilo, da se Zedinjene države nikakor ne odrekajo pravicam, pridobljenim z zmago, kakor tudi da Amerika ne bo sprejela nikake definitivne odločbe, ki bi jo zavezniki sklenili bodisi glede odrejanja mednarodnih mandatov bodisi glede kateregakoli drugega vprašanja, ki bi se nanašalo na pridobljene pravice, ako ameriška vlada ne bi predhodno dala svojega pristanka.

Gospodarstvo.

NENARAVNI NAZORI O DRAGINJI IN DENARSTVU.

Beograjski »Trgovinski Glasnik«, ki sicer prinaša temeljite članke o gospodarskih vprašanjih, je priobčil 25. m. m. članek pod naslovom: »Vprašanje draginje in inflacija bankovcev«, s katerega nekaterimi izvajanji se ne moremo strinjati.

Povod omenjenemu članku je dalo predavanje nekega neimenovanega uglednega narodnega gospodarja o problemu draginje. Ta predavatelj je trdil, da je draginja absolutno ekonomsko zlo, da je našo ekonomsko krizo izzvala velika inflacija bankovcev v prometu ter da se razvidi naše slabo državno financijalno stanje, ako se primerja stanje emisije bankovcev v početku naše osvoboditve z današnjim stanjem.

Proti tem trditvam postavlja omenjeni člankar sledeče protitrditve: Priznava, da je v glavnem draginja zlo. Ali pri pobijanju draginje da se je treba ozirati ne-le na ponudbo, ampak tudi na povpraševanje, na kupovno moč občinstva. Ako n. pr. občinstvo na beograjskem trgu plačuje 10 dinarjev za količino zelenjave, dočim bi v Sarajevu zaprli prodajalca, ki bi zahteval za isto količino 2 in pol dinarja, je to znak ekonomske moči, a ekonomska moč je znak zdravja, torej je v današnjih razmerah draginja tudi znak zdravja!

S takimi narodno - gospodarski, mi enostranskimi nazori se zamorejo pač strinjati le veržniki, ki so se obogateli na račun delovnih slojev in oni sloji, ki vživajo mastne dohodke istotako na tuj račun, nikakor pa ne omenjeni delovni sloji, ki si pač ne morejo privoščiti malo zelenjave za 10 dinarjev! Draginja, ki danes vlada v Beogradu, in ki nima para v drugih glavnih mestih Evrope, ne v Parizu, ne v Londonu, pač ni znak ekonomskega zdravja, temveč nasprotno znak zelo nezdravih ekonomskih razmer in izkoriščanja širokih množic, čemur bi se moral z energičnimi odredbami od strani vlade storiti čimprej konec.

Kar se tiče inflacije (poplave) bankovcev, pravi člankar v »Trgovinskem Glasniku«, da ni vzrok ekonomske krize pomnoženje bankovcev samo na sebi. To da velja le za bankovce, izdane za neplodne cilje. Ako so pa bankovci izdani za povzdigo industrije, za ustvarjanje in eksploatiranje rudnikov itd. itd., v obče za povzdigo in ustvarjanje, tedaj to izdavanje bankovcev ni absolutno zlo, nego absolutno dobro, ker pride država tako do promtene glavnice na najcenejši način.

Tudi s to teorijo se v njeni absolutnosti ne moremo strinjati. Trdimo nasprotno, da bi bilo naravnost pogubno za narodno gospodarstvo, ako bi se država postavila na stališče, da se sme za vse svoje investicijske potrebe obračati na Narodno banko z zahtevo, naj ji v te svrhe natisne potrebno množino bankovcev. Ako bi se to dovolilo državi, bi se pač vedlo, kje se je začelo, ne pa kje se bo končalo. Država, kakor vsak posameznik, ne sme tudi glede koristnih investicij iti preko svojih financijskih moči, in te moči temelje v davčni moči državljanov. Ako bi se država ne ozirala na to davčno moč, ki je izraz gospodarske moči naroda, ter brezmiselno za vsako, četudi resnično, investicijsko potrebo zajemala iz neusahljivega vira papirnatih vrednosti, bi morala kmalu priti do državnega in dosledno narodno-gospodarskega poloma.

A tudi iz stališča države ni res, da je tak kredit najcenejši. Denar ni prometno sredstvo le v državi, ki ga izdaja, ampak po celem svetu. Ni dvoma, da bi denar, izdan v velikih množinah brez pravilnega bankovnega pokritja, in ki bi baziral le na večjem ali manjšem kreditu, ki ga uživa država kot taka v inozemstvu, zgubil razmerno velik del svoje vrednosti v inozemstvu. Od tega bi imelo v prvi vrsti velikansko škodo naše narodno gospodarstvo, ki bi moralo drago plačevati uvoz inozemskega potrebnega blaga. V drugi vrsti pa bi imela škodo tudi država, ki vendar ni nič drugega, nego predstavnik naroda. Obresti, ki bi jih država kot taka prihranila pri tem načinu «izposojevanja«, bi moralo v večkratni meri plačevati narodno gospodarstvo in z njim zopet država.

Sicer pa je najboljši dokaz, da država ne sme tako gospodariti, dejstvo, da velike države le v skrajnih slučajih posegajo po takih sredstvih, da pa to vedno poplačujejo z deruto valuto.

★

+ **Promet bankovcev Narodne banke SHS 15. m. m.** je znašal 3.452,546.475 dinarjev, t. j. 125.325 več kakor koncem prejšnjega tedna. Kovinska podlaga je dosegla višino 430,299.186.25 dinarja, zvišala se je torej od prejšnjega tedna za ravno 4,333.979.79 dinarja. Menični in lombardni konto je znašal 218,410.450.98 dinarja, ali za 2,398.198.132.53 dinarja manj kot koncem prejšnjega leta.

+ **Kmetijska razstava** se bo vršila ob priliki pokrajinskega sokolskega zleta v Osijeku na Vidov dan. Sokolski zlet in kmetijsko razstavo bo po poročilih beograjskih listov obiskal tudi regent Aleksander.

+ **Izreden kredit za okupacijske potrebe.** Osrednja vlada je pokrajinski vladi odobrila izreden kredit za potrebe okupacije.

+ **Pogajanja o vožnji eksportnih parnikov med Beogradom in Dunajem** se bodo končala do 1. maja. Vožnja bo trajala od Dunaja do Beograda 36 ur, od Beograda do Dunaja pa 51 ur.

+ **Lastno menjalnico si je uredila v** Narodnem domu v Celju celjska Posojilnica, katero bo otvorila v kratkem času.

+ **Nova jugoslovanska zavarovalna družba.** Glavni ravnateli zavarovalne družbe »Foucière« v Budimpešti vodi pogajanja, da bi seosnovala s sodelovanjem francoskih interesentov nova zavarovalna družba v Beogradu, ki bi prevzela posle družbe »Froucière« in »Riunione Adriatica«.

+ **Izvoz pšenice v Češkoslovaško.** V kontingentni pogodbi s Češkolovaško je predviden kontigent 600 vagonov moke, ki se naj izvozi iz naše države v Češkoslovaško. Od tega kontingenta se do sedaj še ni ničesar izvozilo, a rok bo pošel 30. junija t. l.

★

+ **Vzročni sejem v Bazelu.** Od 16. do 26. t. m. se bo vršil v Bazelu vzorčni sejem. Posetniki tega sejma dobe pri švicarskem konzulatu v Zagrebu vizum po znižani taksi, če prosilci dokažejo, da potujejo res v to svrho v Bazel.

+ **Prost uvoz koruze in ječmena v Švico.** Švicarski zvezni svet je sklenil, da se sme koruza, ječmen in njihovi proizvodi svobodno uvažati.

E. S. Thompson:

Winnipeški volk.

(Dalje.)

III.

Tisti čas, t. j. jeseni leta 1881., so tožili živinorejci Appelliske pokrajine, da se množe volkovi v njihovem okolišu in delajo med živino veliko škodo. Nastavljanje strupa in pasti, vse je bilo zaman, in ko je odličen inozemec izjavil v Winnipegu v njihovem klubu, da jim preskrbi pse, ki bodo z lehkoto zatrli volkove v deželi, je vzbudila ta obljuba živahno zanimanje. Zakaj živinski farmarji so veliki prijatelji športa, in misel, da bi z napravo pasjega parka hkrati opomogli živinoreji, jim je bila zelo povšeči.

Da bi pokazal resničnost svojih besed, je inozemec kmalu potem res pripeljal dve krasni danski dogi; ena je bila bela, druga višnjeva, s čudnim belim očesom, ki jo je delalo posebno divjo na pogled. Vsaka teh dveh živali je tehtala blizu devetdeset kilogramov. Mišice sta imeli kakor dva tigra, in vsak je rad verjel inozemcu, ko je dejal, da se sama ne bojita niti največjega volka. Kakšna da sta na lovu, je popisal takole: ni vam treba nič drugega, kakor da jima pokažete sled, in če je prav že včerajšnja, se vendar takoj spustita za njo in se nikakor ne dasta zmotiti. Kmalu najdeta volka, pa naj si še tako prizadeva, da bi zmedel sled in jo skril zasledovavcem. Lotita se ga na mestu; on hoče zbežati, ali višnjevi ga pograbi za lákotnico in ga vrže takole — pri teh besedah je vrgel pripovedovavec drobtinico v zrak — in preden pade na tla, ga drži beli za glavo, oni pa za rep, in ga raztrgata na dvoje — vidite, tapole!

To niso bila slaba prerokovanja, in vsi so komaj čakali, da bi jih preizkusili. Kmalu so imeli lov; toda zaman so jahali tri dni, ne da bi srečali zver. Že so hoteli odnehati, ko se je eden spomnil volka, ki je priklenjen v Hoganovi krčmi in bi ga lehko dobili za toliko, kolikor znaša strelnina; res da mu je šele dobro leto dni, ali vendar pokažeta psa lehko že pri njem, kaj znata.

Cena Hoganovemu volku je takoj poskočila, ko je slišal njegov lastnik o dobri priliki; tudi je besedičil, da mu »vest ne dá«. Ali ti pomisleki so izginili, ko je obveljala njegova zahteva. Prvo je bilo, da je odstranih malega Jima in ga poslal z naročilom k babici, ki je stanovala daleč odondot; nato so pognali volka v njegovo kočo, zabili jo, naložili na voz in odpeljali v prerijo.

Psa sta se dala le s težavo krotiti, tako bojevita sta postala, kakor hitro st zaduhala volka. Toda več krepkih mož ju je držalo na jermenih; zapeljali so voz še osemsto metrov naprej, odbili kočo in spravili volka na prosto, kar ni bilo prejahka reč. Izprva se je zdel prestrašen in zmeden. Hotel se je izmuzniti možem, ki so spremljali voz, toda gristi ni poizkušal. Ko pa se je začutil svobodnega in so ga napodili s krikom in hrupom, se je spustil v počasen drnec proti jugu, kjer ga je vabilo hribovje. Tisti hip so odpeli psa, ki sta jo udrla z divjim lajanjem za mladim volkom. Možje so zagnali »urá!« in zdrevili za njima. Volk se je zdel že naprej izgubljen, zakaj psa sta bila mnogo hitrejša od njega; zlasti belec je dirjal kakor hrt. Inozemec je kar norel od navdušenja, ko je letel njegov najhitrejši pes po preriji ter se vidno bližal volku od hipa do hipa. Mnogo jih je hotelo staviti, ali živ krst ni dvomil o izidu. Zdaj je volk napel poslednje moči, toda po tisoč in nekaj metrih je bil pes tik za njim ter se zakadil vanj.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

— **Naše oblasti so zasedle Zader in Šibenik.** Včeraj so odšli v Zader in Šibenik naši uradniki, da prevzamejo urade v prvem področju okupiranega ozemlja. Prevzemanje se bo vršilo od 1. do 4. aprila. Davi je odšlo iz Splita orožništvo v Sinj, od tam pa pojde na demarkacijsko črto. Potem bo prevzelo določena mesta v roku od 4. do 8. aprila.

— **Volitve v višji šolski svet.** Dosedaj je šele znan izid volitev iz skupine srednješolskih profesorjev, dočim bo skrutinij za volitve zastopnikov za meščanske in ljudske šole najbrže šele prihodnji torek. Iz skupine srednješolskih profesorjev sta izvoljena prof. dr. Jos. Pipenbacher (začasni vodja realne gimnazije v Ljubljani) in Fr. Voglar (gimnazijski profesor v Mariboru). Prvi je dobil 106, drugi pa 98 glasov. Njegova namestnika sta Fran Jeran (realčni profesor v Ljubljani), ki je dobil 105 glasov in Fr. Mravljak (gim. profesor v Celju), ki je dobil 101 glas. Druga lista je imela prof. dr. Žmavca, ki je dobil 73 glasov, njegov namestnik prof. dr. Breznik iz Št. Vida, ki je dobil 70 glasov. Oba zadnja sta propadla.

— **Anarhija v Apaški kotlini.** Čeravno nam je Apaška kotlina definitivno prisojena in smo prevzeli ondotno šolstvo, vendar je izmed učiteljstva nastavljen samo en Slovenec, dočim še drugi (nemški) učitelji dobivajo vedno plačo iz Gradca ter tudi tja pošiljajo svoja poročila.

— **Prepovedana brošura.** Minister za notranje stvari je z odlokom od 25. marca prepovedal uvoz in razširjanje brošure »Nekoliko strani iz kraljevega albuma Karagjorgjevičev«, ki je bila natisnjena v Rimu in ki piše sovražno in tendencijozno o državni upravi v Črni gori.

— **Nov hrvatski list.** Te dni je izšla prva številka „Hrvatske Riječi“, glasila Hrvatsko seljačke stranke v Dalmaciji. List zastopa federalistično stališče.

— **Pri mariborskem »Taboru«** so izvršili splošni prevrat. Lastništvo je prevzel poseben konzorcij, kateremu načeluje Lovro Petovar iz Ivanjkovcev. Sedanji uredniki so odslovljeni, a glavno uredništvo baje prevzame Borko Božidar, dosedaj urednik »Murske Straže.«

— **Dr. Josip Tominšek.** Prijeli smo: Zdi se mi neukusno, vsake kvatre ponavljati proti njemu njegove avstrijske grehe. Če so toliki in neodpustljiv, je bila stvar stanovske organizacije, da ukrene potrebno, kar bi se pa imelo zgoditi že o prevratu. Toda takrat, resnici na ljubo bodi povedano, baš dr. Verstovšek ni bil med njegovimi zagovorniki. Sicer pa, ali je bil Tominšek edini »tak« in najhujši? Če smo pravični, poglejmo na njegovi tehtnici tudi drugo njegovo skodelico in tam ga vidimo kot prvovrstnega uradnika in marljivega literarnega delavca, v čigar neštevilnih plodovih najde tudi strog kritik mnogo zrnja! Kar pa je bilo v zadnjih dneh s Sokolom, da ni pustil vojakov v njegovi skrbi izročeno telovadnico, bo sodila javnost, ko zve »et alteram partem. Taki pretirani napadi pa, kakor jih je »Tabor« prinesel, škodujejo zavodu, pozitivne koristi ne vidim nobene. D.

— **Primorski dan na Jesenicah.** Na inicijativo Jugoslovanske Matice, podružnice na Jesenicah, prirede jeseniška narodna društva na belo nedeljo 3. t. m. primorski dan z razprodajo žalnih znakov, razglednic s slikami tržaških nasilstev in z večernimi prireditvami.

— **V Italiji ni več cenzure** ter bi moral biti že od 27. m. m. pisemski in brzojavni promet med našo državo in Italijo prost, vkljub temu pa do danes še nismo dobili iz Trsta in Gorice ne časopisov, ne pisemske pošte.

— **Za okrajnega šolskega nadzornika v Guštanju** ni imenovan Iv. Tuma iz Postojne, temveč je le prideljen šolskemu odboru kot pisarniška moč. Za Mežiško dolino še sploh ni imenovan lastni okrajni šolski nadzornik, temuč je slovensko šolstvo na Koroškem poverjeno okrajnemu šolskemu nadzorniku v Slov. Gradcu.

— **Podpirajmo domačo obrt.** Domači stavbeniki so apelirali na vlado, naj ne oddaja zidanja večjih poslopij dunajskim stavbenikom, kot je to nameravala, ker bi s tem naredila krivico domačim stavbenikom, ki so brez dela. Iz krogov obrtnikov, ki so zaposleni pri stavbah, pa smo prejeli apel na stavbenike, da naj se jim ne dela na podoben način krivica od stavbenikov, ki oddajajo dela pri stavbah dunajskim in graškim tvrdkam, dasi imajo na razpolago dovelj zmožnih obrtnikov domačinov. Apeliramo tudi na naše banke in privatnike, da strogo gledajo na to, da zaposlijo vse domačine, ker dovolj žalostno bi pač bilo, da bi morali domačini brez dela gledati, kako jim Nemci odjedajo kruh, do katerega imajo pač oni prvi pravico.

— **Za 1. april** si je nekdo dovolil nesramno mistifikacijo ter poslal vsem ljubljanskim dnevnikom notico o ustanovitvi pokrajinskega inšpektorata finančne kontrole in o imenovanju činovnikov. Tudi naše uredništvo je prejelo notico, toda spoznalo je takoj, da je Pfeiferjev podpis ponarejen z žensko roko ter vsled tega ni nasedlo mistifikatorju.

— **Akademsko društvo »Triglav« v Zagrebu** poziva starešine in člane, da se sigurno udeleže »Triglavanskega slavja«, ki se vrši 9. aprila v Celju. — Isti dan pred plesom bo zborovanje »Starešinske zveze« skupno z društvom. Ker se bo na tem razpravljalo o važnih zadevah, je odziv vsakega potreben. K.

— **Krvav pretep pri plesu.** Fantje v Senčurju pri Kranju so priredili ples. Kmalu pa se je vnel med njimi prepir in nekdo iz gruče je zabodel posestnika Kralja s tako silo v trebuh, da so mu čreva izstopila. Na lice mesta došla žandarmerija je s silo aretirala nekaj vročekrvnežev. Posebno eden je bil tako korajžen, da je morala žandarmerija rabiti

— **Kaj je z letnikom 1899?** Veliko se je že pisalo glede vojakov letnika 1899., ki so že od leta 1917. skoro nepretrgoma v vojaški službi. Prvotno je bilo sicer rečeno, da so mladeniči, ki so rojeni leta 1899. ter so služili že v avstrijski armadi dve leti, oproščeni vojaške službe. Toda to je bilo naknadno preklicano. Pred kratkim pa so prinesli ljubljanski časopisi poluradno vest, da se temu letniku skrajša službena doba v kadru na 6 mesecev. Fantje so pa še sedaj pri vojakih, ne da bi se jim bil priznal čin, ki so ga imeli v avstrijski vojski. Apeliramo na poslance, da intervenirajo pri merodajnih oblastih, da se jim zniža rok na 6 mesecev in da se jih takoj odpuste.

— **Prepovedani habsburški in monarhistični listi.** Predsedstvo deželne vlade opozarja na to, da so listi »Reichspost« z večerno izdajo »Wiener Stimmen« ter časopis »Staatzwehr«, izhajajoči na Dunaju, v naši kraljevini prepovedani ter da se ne smejo niti naročati, niti prejemati, ker bi bili sicer naročniki kaznovani, ne glede na škodo, ki jo utrpijo s tem, da se jim doposlani listi še na poštnih uradih Slovenije zasežejo.

— **Napad na slov. učiteljstvo in »Jugoslovansko Matico«** si je privoščila mariborska »Straža«, ker baš narodni učitelji vzorno delujejo za Matico na deželi. O učiteljstvu piše »Straža«: »Učiteljstvo na Slov. Štajerskem je bilo do preobrata po večini prusko - nemškutarsko ali pa glede narodnosti brezbarvno. Naše štajerske učitelje je kupil za Jugoslavijo Beograd z mastnimi plačami.« — Gospodje okrog »Straže«, ne razdirajte s takim nekvalificiranim obrekovanjem naše edine skupne organizacije! Očitati večini štaj. učiteljstva nemškutarstvo, presega vse meje resnicoljubja in — dostojnosti.

— **20% odtegljaji in 1. april.** Finančni minister je obljubil, da se bodo 20% odtegljaji pri kolekovanju bankovcev izplačali najpozneje do 1. aprila 1920, ako ne znašajo več kot 1000 K. Kakor vse kaže, nas je minister za 1. april »potegnil«.

— **Žena najela morilca za svojega moža.** Časopisi so že poročali, da so na velikonočno nedeljo našli blizu Sore ustreljenega kmeta Janeza Kreka iz Govejka. Preiskava je dognala, da je Kreka ustrelil iz zasede neki Fr. Alič, katerega je najela Krekova žena obljubivši mu 10.000 K. Poprej je Krekova že skušala svojega moža zastrupiti, a mu je dala premalo strupa

— **S. K. S. pri ljubljanskih občinskih volitvah** nastopi s svojo kandidatno listo le z ozirom na kmetovalce na Barju, Trnovem in Sp. Šiški.

— **Vzorna župnija** je po nazorih »Slovenskega gospodarja« Sv. Miklavž za to, ker ne prihaja v župnijo noben napredni ali samostojni časopis. Dvomimo, da je to merilo za vzornost.

— **Doktorji gozdarstva** lahko postanejo po najnovejši naredbi absolventje gospodarsko - gozdarske fakultete na zagrebškem vseučilišču.

— **Darilo Slovenski Matici.** Gradbeno podjetje ing. Dukić & Drug v Ljubljani je naklonilo Slovenski Matici znesek 400 K kot velikonočno darilo. Požrtvovalni tvrdki bodi izrečena najtoplejša hvala.

— **Umrl je v Brežicah** občespoštovani in priljubljeni posestnik in gostilničar g. Bombič. Bil je splošno znan kot vrl naroden delavec in poštenjak. N. v m. p.!

Ljubljana.

= **Javno brezplačno cepljenje proti kozam** se vrši v Mestnem domu od 5.—23. t. m. vsak delavnik opoldne, potem popoldne ob 4. za ženske in otroke, ob 5. za moške; v Šiški na ljudski šoli od 5.—9. t. m. vsako popoldne ob 4. za ženske in otroke, ob 5. za moške; v šoli na Cojzovi cesti od 11.—16. t. m. vsako popoldne ob 4. za ženske in otroke, ob 5 za moške; v ubožnici v Japljevi ulici za Vodmat od 18.—28. t. m. vsako popoldne ob 4. za ženske in otroke, ob 5. za moške; v šoli na Barju 13. t. m. ob 4. popoldne. Cepljenje je obligatno za vse osebe, ki niso bile cepljene v zadnjih dveh letih, ter za dojenčke, ki so starejši, nego dva meseca. Prestopki se kaznujejo.

— **Velik požar** je izbruhnil včeraj po polnoči na Kodelijevem. Zgoreli so veliki hlevi, v katerih je bilo čez 30 glav živine. Živino so pravočasno rešili. Gasilni društvi iz Ljubljane in Štepanje vasi so neumorno gasili celo popolnoč in včeraj do poldneva. Ni še dognano, kdo je požar zakrivil.

— **Naša policija v prusko - avstrijskem kroju.** Nedavno je izšla hvalevredna naredba, da mora policija vse protidržavne zastave in spomine iz avstrijskih časov odstraniti, lastnike takih predmetov pa naznaniti, oziroma kaznovati. Skoraj istočasno pa je izdal poveljnik ljubljanske policije G. ukaz, da mora moštvo policije nositi v pruskem kroju izdelane čepice z nemško trobojnico. Tudi zvezde se ne smejo nositi na ramah, temveč po avstrijskem načinu zopet na ovratniku. Zakaj se za policijo ne posnema jugoslovanski vojaški kroj?

— **Tedenski zdravstveni izkaz.** V dobi od 20. do 26. m. m. je bilo v Ljubljani rojenih 26 otrok (13 dečkov in 13 deklic), 1 otrok pa je bil mrtvorojen. — V isti dobi je umrlo 19 oseb (7 moških, 12 žensk), med njimi 13 domačinov in 6 tujcev). Vzroki smrti so bili: pri 2 življenska slabost, pri 3 jetika, pri 1 pljučnica, pri 2 srčna hiba, pri 1 rak in pri 8 drugi naravni smrtni vzroki. Naznanjene so bile sledeče nalezljive bolezni: 1 slučaj škrlatinke, 1 slučaj trebušnega legarja in 1 slučaj koz.

— **Pokojninski zaklad za zdravniške vdove in sirote države SHS v Ljubljani** ima 14. t. m. ob 3. pop. v magistratni posvetovalnici izredni občni zbor, ki ima sklepati o premembi pravil. Ako ne bo ta zbor tudi sedaj sklepčen, odstopi ves odbor in prevzame upravo vladni komisar.

— **Klub »Soča«** naznanja članom in prijateljem, da se vrši danes v restavraciji pri »Zlatorogu« družabni sestanek, katerega se udeleži tudi znani Kozinov kvartet.

— **Ponovna vprizoritev spevoigre »Ribičeva hči« in libreto »Kovačev študent«** se ne vrši, kot pomotoma razglašeno na lepakih, v nedeljo, ampak v ponedeljek 4. t. m. ob 20. v Ljudskem domu. Tako bo omogočeno udeležiti se predstave tudi tistim, ki še niso dobili vstopnic. Vstopnice se dobe v predprodaji v Dolenčevi trafiki v Prešernovi ulici, v Češarkovi v Šelenburgovi ulici in v Koželjevi na Sv. Petra cesti in na dan predstave pri blagajni od pol 7. dalje. Tovariši invalidi in vojaške vdove, pridno segajte po njih in pripeljite s seboj še svoje znance, da bo uspeh tem zadovoljivejši. k

— **Policijska kronika.** Včeraj je podala policija 29 poročil, in sicer 13 zaradi cestno policijskega reda, 3 zaradi pijanosti in kalenja nočnega miru, 6 zaradi tatvin in 7 raznih poročil.

— **Razne tatvine.** Dne 31. m. m popoldne je nekdo izpred glavne pošte odpeljal slugi tvrdke »Balkan« Iv. Furlanu kolo znamke »Puch«, vredno 2000 K. Kolo je črno pleskano in ima v obeh kolesih zelene črte, v sedlu je monogram A. B. — V baraki na Resljevi cesti je bila železniškemu delavcu Jos. Vodopivcu ukradena črna odeja z rdečimi rižami. — Franc Kopitar, hlapec pri gostilničarki Češnovarjevi v Kolodvorski ulici je zapustil službo ter odnesel seboj, sohlapcu baržunast telovnik, zlat prstan in belo pobarvan kovček.

— **Redni občni zbor »Splošne organizacije vojnih invalidov, vdov in sirot** za Slovensko ozemlje s centralnim sedežem v Ljubljani se vrši v nedeljo 10. t. m. ob 9. dop. v dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

Maribor.

Maščevanje iz ljubosumnosti. 25 letni J. Reberšek iz Maribora, ki se je preživljal večinoma s tihotapstvom v Avstrijo, je imel razmerje z Leopoldino K., natakarico v gostilni »Pri zlatem konju« v Vetrinjski ulici. Ker pa Poldi ni marala zanj, se je Reberšek razjarjen sklenil nad njo maščevati. V petek zvečer je prišel z nabitim revolverjem v gostilno ter napadel tamkaj K.-evo, ki se je pa še pravočasno umaknila v svojo sobo. Tekel je za njo in štirikrat ustrelil skozi vrata, pri čemur jo je ena kroglja na levem komolcu lahko ranila. Napadalec je na to pobegnil in se skril pod posteljo bližnje sobe, kjer so ga našli redarji, ki so ga potem odvedli v zapor.

Ljudski koncert gojencev in gojenk mariborskega drž. moškega in ženskega učiteljišča s sodelovanjem vojaške godbe se vrši 5. aprila v Götzovi dvorani.

Vendar že enkrat. Tukajšnji policijski komisarijat objavlja odlok predsedništva deželne vlade, s katerim je prepovedano graški »Südmarki« in dunajskemu »Deutscher Schulvereinu« vsako delovanje v naši kraljevini. Prepovedani so tudi znaki, publikacije, znamke, vžigalice, dopisnice, diplome itd. teh društev. Prepovedani so nadalje avstro-ogrski, štajerski in koroški grb, kakor tudi črno-rumene, belo-zelene, belo-rdeče, črno-rdeče-rumene, rdeče in bele-rdeče in črno-bele-rdeče zastave, oziroma traki. Prepovedane so nadalje na vseh javnih prostorih slike članov bivše habsburške in nemške cesarske rodbine. Razen tega je prepovedano, nositi uniforme avstro-ogrske vojske in njenih odlikovanj. Kot veleizdajalske so prepovedane pesmi »Wacht am Rhein«, »Deutschland«, »Deutschland über Alles«, »O du mein Oesterreich«, avstrijska in nemška himna in »Hoch vom Dachstein«.

Sic transit gloria mundi. Bivši poverjenik dr. Verstovšek ima do konca tega leta bolniški dopust, nakar bo zopet pozvan v službovanje kot profesor.

Zagoneten rop v Kolodvorski menjalnici. Rudolf Gnus, uradnik menjalnice na glavnem kolodvoru je prijavil, da so ga v četrtek zvečer v trenotku, ko je imel opravka pri odprti železni blagajni, napadli v uradu trije neznanci z revoverji in mu zaklicali »Hände hoch«. Nato so ga zvezali, pobrali iz blagajne v raznih valutah okrog 330.000—350.000 kron ter izginili s plenom. Napadeni uradnik je opisal napadalce kot nekako 25 do 30 let stare, popolnoma neznane moške. Ker so v njegovi izpovedi nejasnosti, je policija odredila njegovo začasno aretacijo, dokler preiskava ne dožene, kaj je resnice na stvari. Vsled tatvine ne trpi državna blagajnica nobene škode, ker je za njo odgovoren najemnik menjalnice Henrik Scheidbach.

Umrl je v Mariboru špedicijski podjetnik Alojzij Dolamič. Vsled svoje poštenosti in zmernosti je pokojnik užival splošno spoštovanje.

Osebna vest od okrožnega sodišča. Dvorni svetnik Fon je v petek nastopil svojo službo pri tukajšnjem okrožnem sodišču.

Uprava mariborskega Narodnega gledališča išče suflerko in več pevcev. Plača po dogovoru.

Celje.

Važen sklep je bil na predlog g. Rebeka v zadnji seji mestnega sosveta sklenjen. Sklep je namreč ta, da bi se storili koraki, da bi celjske banke pričele za svoje uslužbence zidati lastne stanovanjske hiše. V našem mestu imamo sedaj podružnice treh velikih bank, katerih uslužbenci posedujejo na škodo drugim ljudem brez stanovanj lepa udobna stanovanja. Ta sklep je hvalevreden in je vsled tega upati, da se ga bo tudi z energičnim nastopom izvedlo, da ne bo ostalo samo pri sklepu, kakor je to bilo po večini dosedaj pri vsem, kar se je sklepalo o stanovanjskem vprašanju.

Za »Jugoslovansko Matico« se bo danes v soboto 2. aprila pobiralo od hiše do hiše z nabiralnimi polami, v nedeljo 3. aprila pa se bodo prodajale po ulicah razglednice iz neodrešene domovine. Zbirka 2. in 3. aprila se priredi vsled tega, ker dne 20. 3. ni bilo v Celju mogoče prirediti žalne manifestacije.

Komandant armijske oblasti v Zagrebu general Vasić, si je v četrtek v spremstvu generalštabnih častnikov ogledal celjsko garnizijo.

Volilno gibanje za občinske volitve se je že pričelo tudi v našem mestu. Razne stranke že prirejajo tozadevne sestanke in volilcem obetajo razne dobrote vsaka po svojem programu. Pri kateri bo zmaga, bomo videli.

Zadružna Zveza v Celju ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 3. aprila dopoldne v Nar. domu. Zbora se udeleže tudi srbski in hrvatski zadružniki.

Iz trgovine. Tvrdka M. Osvatitsch v Celju je preklicala prokuro Franca Jindra.

Ponočni izlet v Ljubljano napravi celjska obrtno-nadaljevalna šola v ponedeljek dne 4. aprila. Odhod iz Celja ob 7.32 zjutraj.

Sokolstvo.

Javni nastop moškega naraščaja ljubljanskega Sokola se vrši danes ob pol 20. v telovadnici Narodnega doma s sledečim sporedom: 1. deca: vaje s palicami za leto 1921; 2. deca: igre in raznoterosti; 3. orodna telovadba naraščaja in dece; 4. naraščaj: proste vaje za leto 1921.; 5. skupina. Vstopnina: sedež 2 din., stojišče 1 din. Blagajna se odpre ob pol 19.

Sport in turistika.

Nogomet. V nedeljo ob 16. se vrši na prostoru »Ilirije« tekma med prvim moštvom »Ilirije« in kombiniranim moštvom ostalih ljubljanskih klubov. V ponedeljek ob 16. igra rezerva »Ilirije« proti »Hermesu«. k

Dirka kluba »Kolesarjev in motocikljistov Ilirija« v nedeljo ob 3. na Celovški cesti se vrši le v slučaju lepega vremena. V nasprotnem slučaju se preloži dirka na poznejši čas. Do sedaj je prijavljenih 29 dirkačev. Na startu oziroma na cilju bodo postavljene klopi in bo svirala godba. K

Po nedeljski kolesarski dirki se vrši na verandi hotela Union razdelitev nagrad za to dirko in zaostalih nagrad iz lanske sezone združeno z zabavnim večerom. Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Mali oglasi.

Proda se:

PRVOVRSTNE KRANJSKE KLOBASE

v vsaki množini razpošilja Josip Skubic, mesar v Črnomlju. 538

RADI POVEČANJA TOVARNE

se takoj proda parno lokomobilo ca 25 HP, znamke Lanz. Nadalje drobilni stroj (Raspelmaschine) — drobi 3000 kg na uro. Ogleda se na Mirni. Brata Kolenc, parna žaga na Mirni. 545

VSAKOVRSTNE SLAMNIKE

po jako nizki ceni. Izložba na pogled v uradu za pospeševanje obrti na Dunajski cesti. Naročila in popravila starih klobukov in slamnikov sprejme: J. Stemberger, Dunajska cesta 9/II. dvorišče. 551

PES (Doberman)

izredno lep, plemenite pasme z rodbinsko listino (Stammbaum) 14 mesecev star. Na željo tudi psica-sestra. Pogačarjev trg 3, II. nadstr. levo od 10. do 12. ure. 556

MIKROSKOP,

fabrikat Leitz, Wetzlar, do 450 krat povečajoč, se proda. Cenjena vprašanja Ptuj, poštni predal 18. 532

GONILNI JERMEN

od 8 do 11 cm širok že rabljen. Proda se škripec (Flaschenzug) Ludvik Ilerščič, Ahacljeva cesta 10. 550

PERZIJSKI TEPIHI

dva velika in trije mali. Ana Berčar, Strnišče 9 pri Ptuju.

VEČ TISOČ ŠPARGLJEVIH SADIK

(enoletnih) ima na prodaj M. Humek, Ljubljana, Linhartova ulica 12. 559

Kupi se:

POZOR!

Veliko zalogo ovsa za izvoz. Ponudbe z ceno franco vagon, kakor hitro mogoče na Karol Pinič, Gorica via Stretta, Italija. 555

SENA EN VAGON

govejega sladkega. Oskrbništvo grada Codelijo, Ljubljana. 553

Službe:

STRGJEPISKA,

perfektna stenografinja (slovensko in nemško), izvežbana tudi v knjigovodstvu in spreten risar za risanje strojev (absolvent državne obrtne šole ima prednost) se takoj za stalno sprejmeta. Ponudbe s sliko, prepisi spričeval in pogoji. Elektrarna Št. Peter v Savinjski dolini. 552

KNJIGOVODJO ozir. **KNJIGOVODKINJO**

vešča slovenskega, srbohrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi se sprejme. Ponudbe: Šampanjske kleti Franc Čeček & Cie, Ptuj. 514

Razno:

IŠČEM VEČJE, SVITLO SKLADIŠČE

v sredini ali v predmestju Ljubljane. Cenjene ponudbe prosim na upravništvo »Jugoslavije«. 544

V NAJEM SE DA:

Gostilna, parna pekarna z vsem inventarjem, katerega se more tudi kupiti. Cena za takojšen nastop 130.000 K. Vpraša se: Novšek, Pod mostom 22, Maribor. 558

V LEPO, ZRAČNO SOBO

z električno razsvetljavo se sprejme na hrano in stanovanje gospodična, ki bi mogla svoji sostanovalki, dijakinji državne trgovske šole po potrebi pomagati pri študiju trgovskega knjigovodstva. Kje — se poizve pri upravi tega lista. 557

VZAMEM V NAJEM GOSTILNO

ali pekarijo v mestu ali na deželi. Dopisi naj se pošljejo na upravo »Jugoslavije« v Ptuju. 554

ZAMENJA SE STANOVANJE

s hrano.

A. K. Green:

Nevestina skrivnost.

(Dalje.)

Temne Molesworthove oči so se veselo zaiskrile. Zdelo se je, da bi rad stisnil tovarišu roko, toda premagal se je. Nekaj hipov je vladalo v sobi globoko molčanje; prvi ga je pretrgal Molesworth sam. Moj posel je opravljen, je dejal, in ni mi vas treba delj zadrževati. Zdaj lehko razpolagate z menoj, kakor vam drago, se je obrnil k detektivu. Vendar pa bi bil človek rekel, da se mu ne mudi. Tudi Gryce se je nekam čudno obotavljal. Jedva da je opazil, kaj se godi okoli njega; z nagrbančenimi obrvmi je strmel v široki rob na svileni obleki gospe Kameronove, kakor bi skušal rešiti težak zadatek.

Upam, da boste kmalu lehko osebno nadzorovali učinek svojega zdravila, je menil Kameron z vljudnim sočutjem. Zapor, o katerem ste govorili, ne more trajati dolgo. Pred porotniki pride resnica gotovo na dan. Tako zelo se pač ne morem varati o možu, ki mi je pravkar zaupal svoje najskritejše misli.

Njegov tovariš je resnobno zmajal z glavo. Na to se ne zanašam, je dejal; upi so varljivi.

Globoko se je poklonil proti oknu, kjer se Genovefina odvrnjena postava še vedno ni genila, ter krenil tiho proti vratom; tudi Gryce se je odtrgal, dasi z vidno težavo, in šel za njim.

Dvanajsto poglavje.

Na velikem plesu, ki se je vršil v Washingtonu tisti večer, je bila Genovefa Kameronova najsijajnejša in najbolj občudovana pojava. Celo njenemu vzradoščenemu soprogu se je zdelo, da je ni videl v tolikšni ljubkosti še nikoli; prirodna dovtipnost, ki je pri nji nadomeščala obsežno znanje, je delala njen razgovor malone duhovit, in besede so se ji usipale z ustnic brez težave. Marsikatero oko je počivalo na njenih mičnih črtah s predolgim občudovanjem, tako da ji je šepnil Kameron nazadnje v šaljivi ljubosumnosti:

Dobro da je to najin zadnji tukajšnji ples; kar grabi me, da bi pozval nekaj teh zlikanih gospodov na sablje ali pištole.

Genovefa se je nehote zdrznila, toda v svoji zabavi se ni dala motiti. Zadnji ples je hotela uživati na vso dušo, zakaj jutri sta mislila odpotovati domov.

Brez mrmranja se je bila vdala mlada žena v to izpremembo njunega načrta, povzročeno po Kameronovem dogovoru z doktorjem Molesworthom; želela je le, da bi preživela poslednje ure svojega bivanja v zvezni prestolici sredi veselega plesnega sijaja.

Oblekla se je v poročno obleko, ki ji je pristojala imenitno. Ko je slučajno srečala v oblačilnici generalko F., prijazno starejšo damo, je ta s priznanjem pogledala njeno toaleto, rekoč: Tako mično kakor vi, ljuba moja, se pač ne oblači nobena; res, nenavadno okusno. Rada bi vedela, kateri šivilji dajete delati svoje stvari; ali mi hočete izdati?

Rdečica nejevolje je šinila po obličju mlade žene. Zdelo se je, da smatra to vprašanje za vsiljivo radovednost, in njen odgovor je bil sicer vljuden, a vendar ogibljiv: Zelo ste ljubeznjivi, da me pohvalite, se je nasmehnila, ali razodeti vam tako važne skrivnosti res ne morem: palčki in vile, ki mi strežejo, bi me zapustili, ako bi vam povedala njih skrivališče.

Ta mali dogodek, kakor je bil neznaten sam po sebi, je vendar spravil Genovefo v slabo voljo. Nedolgo potem je izrazila željo, da bi odšla.

Drugo jutro sta se odpeljala v Novi Jork. Polovica vožnje je bila že za njima, ko se je sklonila gospa Kameronova k soprogu in se doteknila njegove roke.

Valter, je šepnila, povej mi vendar, kaj se zgodi s človekom, ki je zašel v tak položaj kakor onile — doktor Molesworth, ki je bil včeraj pri tebi; ali ga vržejo v ječo?

Kameron je bil vesel, da jo zanima dogodek, s katerim se je sam tolikanj ukvarjal v mislih, in je pojasnil stvar, kolikor se mu je zdelo mogoče. Poslušala ga je mirno in pripomnila na koncu z rahlim vzdihom:

Ni se mu videlo, da bi bil kriv, kaj ne? Reči moram, da se mi smili. S temi besedami se je spet trudno naslonila med blazine in ni več omenila nesrečnega zdravnika.

Mlada zakonca bi se bila najrajša takoj vselila v lastno stanovanje, ki pa zaradi njune prezgodnje vrnitve še ni bilo urejeno. Zato je moral doktor Kameron odvesti soprogo začasno na trg Sv. Nikolaja.

Še tisti dan, okrog šestih zvečer, je padla v materino naročje.

Kakšno presenečenje, ljubo dete, je vzkliknila gospa Gretorexova, nastavivši ji lice v poljub. To bo papa vesel! A grdo je, da nam nisi pisala ves čas nobene besede in si prepustila možu, da nas je obveščal. Drugače vendar nisi bolehala za revmatizmom; zdi se mi, da je kriva predvsem tvoja udobnost, ali pa se le izgovarjaš, ker hočeš preizkusiti Kameronovo dobroto.

Gospa je bila najboljše volje; veseli dogodek jo je kar pomladil. Zdaj je nekoliko odstopila od hčere in jo motrila z vidno radovednostjo.

Odveži si vendar pajčolan, je dejala, in pojdi z menoj v družinsko sobo; videti hočem, ali je res, kar piše doktor o čudni izpremembi tvojih las. V tvojih letih je tak pojav kaj neverjeten, razen če so bili medeni tedni zelo, zelo nesrečni.

Z živahnim, neprisiljenim smehom, ki ga drugače nisi slišal pogosto iz ust te fine svetovnjaške dame, je krenila mati naprej; Genovefa pa se je kradoma in boječe ozrla po široki veži, preden je šla za njo.

(Dalje prih.)

Trgovinska oprava se proda.
Hočevar, Celje.

Posestvo
obstoječe iz 21 oralov njiv, travnikov in sadonosov, se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Poizve se pri **Josip Voglar, Maribor,** Aleksandrova cesta štev. 12.

Gostilna ali restavracija
na prometnem kraju v Sloveniji se vzame v najem ali na račun, event. se kupi hišo z gostilno in trgovino. Ponudbe pod R/80 na anončni zavod, DRAGO BESELJAK, Ljubljana.

DRBONI KOKS
v vagonih za oddati.
Pismene ponudbe na
Prvo mariborsko tvornico briketov,
družba z o. z. MARIBOR, Grajski trg

Prvovrstni
čevljarski klej
po K 24·— za kg v pločevinastih škatljah razpošilja najmanj 5 kg po povzetju
I. Keber tvornica kem. :: izdelkov. ::
Tacen pri Ljubljani, (Slovenija)
Pri večjem odvzemu popust!

Prodaja lesa.
Na veleposestvu „SOTESKA“ se proda približno 1700 m³ jelkovega in smrekovega ter približno 4500 m³ bukovega porabnega lesa potom pismene ponudbe. Natančnejša pojasnila da in ponudbe sprejme do 15. aprila 1921 gozdni urad v Soteski p. Toplice pri Novemmestu.

Jakob Janež
konces. vodnjaški mojster
LJUBLJANA, Hradeckega vas 32
Izvršujem vsa vodnjaška dela.

Lepo posestvo
40 oralov dobrih njiv, travniki, vinograd, gozd in velik sadonosnik, vse skupaj veliko živine konji, premičnine stroji, vino, jabolčnik itd. kako stoji in leži, blizu kolodvora in 1 uro od Maribora se takoj proda. Mešetarji izključeni. — Resni kupci naj se javijo pod „Lepo posestvo 960.000“, Poste restante glavna pošta Maribor.

Tapetniška in dekoracijska delavnica
Miroslav Zor,
Ljubljana, Kolodvorska ul. 39.
priporoča se v napravo novega in predelavo starega tapetniškega pohištva.

Gradbeno podjetje
ing. Dukić,
Ljubljana, Resljeva cesta 9.
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Podgane, miši, stenice in drugi mrčes
pokončava z novimi povsem zanesljivimi sredstvi in popolnim uspehom
Oblastv. konces.
zavod za pokončevanje mrčesa
Ljubljana, Stritarjeva u. 7/III
Spričevala na razpolago.

Inžener Dr. Miroslav Kasal
oblastveno poverjeni stavbni inžener
LJUBLJANA,
Hilšerjeva ulica štev. 7.
Specijel. stavbeno podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe.
Izraba vodnih sil.

Kupi se motor
300 volt, 10 konjskih sil z 1200 do 1600 obratov na minuto. — Ponudbe pod „MOTOR“ na upravništvo „Jugoslavije“.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskrenoljubljeni soprog, brat in svak, gospod

Martin Bombič
gostilničar v Brežicah

v četrtek, dne 31. marca t. l. ob 11. uri ponoči po kratki in mučni bolezni izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb nebozabnega pokojnika se bode vršil v soboto, dne 2. aprila 1921 ob 4. uri popoldne na pokopališče v Brežicah.

Sv. maša zadušnica se bode brala dne 3. aprila v farni cerkvi v Brežicah.

Brežice, Zagorje, Ptuj, dne 31. marca 1921.

Zalujoča
Ana Bombič, soproga.

Prodam
večje električno podjetje
žago in luč ter posestvo v jako dobrem stanju blizu Maribora. Naslov v upravi „Jugoslavije“ pod št 353.

!! Pozor kolesarji !!
Lak za lakiranje voznih koles v peči došel.
A. MALGAJ, Sp. Šiška, Knezova 121.

Trgovci! Trafikanti!
POZOR!
Cigaretni papir, stročnice vseh vrst, pis. papir, kremo, ličilo, vazelina, riževe ribarice, konjske ščetke, nogavice, rokavice, sviterje, šale, žabce, aukanec, bombaž vseh znamk, vezalke, sesalke, plavilo, ter vse galanterijsko blago kupite najceneje in po konkurenčnih cenah
pri tvrdki
Oroslav Certalič, Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Proda se trgovina
s papirjem in galanterijo v večjem mestu Slovenije v glavni ulici. Trgovina obstoji že dolgo let in je dobro upeljana. Promet na debelo in drobno. Proda se samo radi izselitve. Potreben kapital K 360.000. Interesenti :-: naj pošljejo svoj naslov pod „JBC“ na :-:
Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.

I. SANDRIN
LJUBLJANA.
Velika zaloga vsakovrstnega **usnja** kož, podplatov, gonilnih jermenov in boksa
na debelo.
MESTNI TRG 6.

Proda se motor
220 volt, 8 konjskih sil s 600 obratov na minuto. — Naslov pove upravništvo „Jugoslavije“.

Parna žaga Fran Ravnikar
mestni tesarski mojster
LJUBLJANA, Linhartova ulica štev. 25
kupuje po najvišjih dnevnih cenah razne vrste okrogli les, kakor tudi cele gozdne parcele.

Tovarna
JOS. REICH,
Ljubljana, Poljanski nasip 4.
Podružnica: Selenburgova ulica 4.
Barva vsakovrstno blago.
Kemično čisti obleke.
Svetlolika ovratnike, zapestnice in srajce.
PODRUZNICE: MARIBOR, Gosposka ul. 38. NOVO MESTO, Glavni trg. KOCEVJE štev. 39.

Medica & Komp.
manufakturna trgovina na debelo
Ljubljana Sodna ulica 7.

Najnižje cene! **Jos. Stopar** Najnižje cene!
1467 manufaktuna trgovina
Ljubljana, Dunajska cesta štev 5.

Glavno zastopstvo Fockove tovarne
„Srna mila“
Ivan Ferlež, Celje, Narodni dom
Glavno zastopstvo za Stajersko, Koroško in Prekmurje.

Ustanovljena leta 1831. **ASSICURAZIONI GENERALI V TRSTU** Ustanovljena leta 1831.
(OBCNA ZAVAROVALNICA) 1312
Generalni zastop za Slovenijo v Ljubljani, Marijin trg — Sv. Petra cesta štev. 2. v lastnem domu.
Zavaruje zoper požare na poslopjih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. Družba je izplačala za škode nad poldrugo miljardo kron. Premoženje družbe znaša preko 550 milijonov kron.

Odgovorni urednik Anton Pesek. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.